

AUSTRALIAN CATTLE DOG

Wersja polska: 10.12.2012

KRAJ POCHODZENIA: Australia.

DATA PUBLIKACJI OBECNEJ WERSJI WZORCA: 08.10.2012

UŻYTKOWOŚĆ: Jak wskazuje nazwa, głównym zadaniem tego psa, w którym jest bezkonkurencyjny, jest pilnowanie i przepędzanie bydła, tak na pastwisku, jak i w zagrodach. ACD jest żywy, nadzwyczaj inteligentny, czujny, odważny i godny zaufania. Cechy te, połączone z wielką chęcią do pracy, czynią z niego psa idealnego.

KLASYFIKACJA FCI: Grupa I - Psy pasterskie i zaganiające.
Seksja 2 Psy zaganiające.
Bez prób pracy.

KRÓTKI RYS HISTORYCZNY: ACD powstał po to by w trudnych warunkach australijskich można było rozwinąć hodowlę bydła. Potrzebny był do tego mocny, gryzący pies, o wielkiej wytrzymałości, zdolny do przepędzania i kierowania dzikiego bydła. Przywożone z Europy psy nie spełniały tych kryteriów. We wczesnym okresie osadnictwa a Australii rąk do pracy było mało, posiadłości nieogrodzone, a teren trudny, toteż bez odpowiednich psów hodowla owiec i bydła byłaby niemożliwa. Powstaniu ACD poświęcono wiele badań, ale – ponieważ pierwsi hodowcy nie prowadzili zapisków hodowlanych – opinie o pochodzeniu rasy, i o tym, jakie psy zostały w tym celu wykorzystane, pozostają sprzeczne. Zasadniczo istnieje zgodność co do tego, że ACD powstały z kojarzeń krótkowłosych marmurkowych collie i dingo, z późniejszym dodatkiem krwi dalmatyńczyka i czarnych podpalanych kelpie. Próbowano jeszcze innych kojarzeń, na przykład z bull terierem, ale nie spełniły oczekiwań.

WRAŻENIE OGÓLNE: Mocny, zwarty, harmonijnie zbudowany pies roboczy, zdolny i chętny do wykonania wszelkich zadań, nawet najbardziej wymagających. Połączenie masy, siły, harmonii budowy i atletycznej, roboczej kondycji daje wrażenie wielkiej sprawności i wytrzymałości. Jakakolwiek ociężałość lub lekkość budowy są poważnymi wadami.

ZACHOWANIE/TEMPERAMENT: ACD, odznaczający się oddaniem i silnym instynktem obrony, jest samodzielnym obrońcą swego pana, jego stada i posiadłości. Z natury podejrzliwy wobec obcych, musi być jednak opanowany, zwłaszcza na ringu wystawowym. Jakikolwiek wady temperamentu i budowy, upośledzające jego sprawność w pracy, muszą być uważane za poważne wady.

GŁOWA: Masywna, proporcjonalna do wielkości psa i jego budowy.

Mózgoczaszka:

Czaszka: Szeroka, nieznacznie zaokrąglona pomiędzy uszami.

Stop: Czaszka z przodu spłaszczona, przechodzi w nieznaczny, ale wyraźny stop.

Trzewioczaszka:

Nos: Czarny.

Kufa: Szeroka i dobrze wypełniona pod oczami, średniej długości, głęboka i mocna, stopniowo zwężająca się ku końcowi. Linie górne mózgoczaszki i kufy równoległe.

Wargi: Przylegające, suche.

Policzki: Umięśnione, ale niezbyt wyraźnie widoczne.

Uzębienie: Mocne, zdrowe, równomiernie rozstawione zęby stykają się w ciasnym zgryzie nożycowym. Ponieważ pies pogania bydło kąsaniem, mocne i zdrowe uzębienie jest cechą bardzo ważną.

Żuchwa: Mocna, głęboka, silnie rozwinięta.

Oczy: Średniej wielkości, owalne, ani nie wypukłe, ani głęboko osadzone, o czujnym i inteligentnym wyrazie. Na widok obcego nabierają wyrazu podejrzliwego i ostrzegawczego. Barwa oka ciemnobrązowa.

Uszy: Średniej wielkości, raczej małe, niż duże, szerokie u podstawy, grube, stojące i lekko szpiczaste, nie mogą być zaokrąglone czy nietoperzowate. Osadzone szeroko po bokach głowy, skierowane na zewnątrz, bardzo ruchliwe i nastawione, gdy pies jest zainteresowany. Małżowina gruba, wewnątrz ucha dość obficie porośnięte włosem.

SZYJA: Bardzo gruba i nadzwyczaj mocno umięśniona, średniej długości, płynnie przechodząca w łopatki, bez podgardla.

TUŁÓW: Długość tułowia, mierzona w prostej linii od najbardziej do przodu wysuniętej krawędzi mostka do guza siedzeniowego, jest większa od wysokości w kłębie, w proporcji 10 do 9. Linia górna prosta.

Grzbiet: Mocny.

Lędźwie: Mocne, szerokie, dobrze umięśnione i związane.

Zad: Dość długi i opadający.

Klatka piersiowa: Głęboka, dobrze umięśniona, średniej szerokości.

Żebra: Dobrze wysklepione na całej długości klatki, ale nie beczkowate.

Ślabizna: Wypełniona.

OGON: Osadzony umiarkowanie nisko, jest przedłużeniem opadającej linii zadu, sięga mniej więcej do stawu skokowego. W spoczynku zwisa bardzo lekko zagięty. W ruchu lub pobudzeniu może być wzniesiony, ale w żadnym razie nie wznosi się żadną częścią powyżej swej nasady. Sierść na ogonie tworzy wyraźną szczotkę.

KOŃCZYNY:

Kończyny przednie: O kośćcu mocnym na całej długości, okrągłym na przekroju, oglądane z przodu proste i równoległe.

Łopata: Mocna, skośnie ustawiona, staw barkowy dobrze kątowny. W kłębie odległość między szczytami łopatek dość duża. Łopatki są mocno umięśnione, o mocnym kośćcu, ale przeładowane łopatki i front upośledzają sprawność ruchu, a tym samym wartość użytkową psa.

Śrędręcze: Sprężyste, lekko nachylone, gdy patrzeć na nie z boku.

Kończyny tylne: Mocne i dobrze umięśnione. Przy oglądaniu z tyłu śródstopia są pionowe i równoległe, niezbyt blisko siebie, ale i nie za szeroko rozstawione.

Udo: Długie, szerokie i dobrze umięśnione.

Staw kolanowy: Wyraźny.

Staw skokowy: Niski i mocny.

Łapa: Okrągła, palce krótkie, mocne, dobrze wysklepione i zwarte. Opuszki grube i twarde, pazury mocne i krótkie.

RUCH: Zdecydowany, swobodny, przestrzenny i niezmordowany. Akcja przodu w harmonii z mocną akcją tyłu. Ważna jest zdolność do nagłych i szybkich zwrotów. Prawidłowy i wydajny ruch jest cechą o największym znaczeniu, i wszelkie wady budowy, które nań wpływają, jak strome, przeładowane, źle związane łopatki, luźne łokcie, słabe śrędręcza czy łapy, strome kolana, iksowaty lub beczkowaty tył, muszą być uznane za poważne wady. W kłusie łapy zbiegają się trochę w miarę zwiększania prędkości, ale w postawie pies stoi szeroko.

SZATA:

Sierść: Krótka, z gęstym, krótkim podszerstkiem. Włos okrywowy zwarty, prosty, twardy i przylegający, daje dobrą ochronę przed deszczem. Na spodzie tułowia dłuższy, na udach tworzy niewielkie portki. Na głowie (także wewnątrz uszu), przednich stronach kończyn i na łapach włos krótki, na szyi dłuższy i gęsty. Zarówno zbyt długi, jak zbyt krótki włos są wadliwe; odpowiednia długość na tułowiu wynosi od 2.5 do 4 cm.

Maść:

Niebieska: jednolita, przesiana lub nakrapiana, może mieć jeszcze znaczenia. Dopuszczalne znaczenia to czarne lub niebieskie łąty na głowie i podpalanie, najlepiej rozmieszczone symetrycznie. Na przednich nogach podpalanie do połowy ich wysokości, także na piersi i na spodzie żuchwy oraz kufie. Na tylnych nogach po ich wewnętrznych stronach aż po uda, na zewnętrznych poniżej stawu skokowego. Płowy podszerstek dopuszczalny, o ile nie prześwieca przez niebieski włos okrywowy. Czarne łąty na tułowiu niepożądane.

Ruda przesiana: Równomiernie rozłożona na całym ciele, podszerstek tej samej barwy, ani biały, ani kremowy, na głowie mogą występować ciemniejsze łąty, najlepiej rozmieszczone symetrycznie. Ciemniejsze rude łąty na tułowiu dopuszczalne, ale niepożądane.

WIELKOŚĆ: Wysokość w kłębie dla psa 46 do 51 cm, dla suki 43 do 48 cm.

WADY: Wszelkie odchylenia od podanego wzorca powinny być uznane za wady i oceniane w zależności od stopnia nasilenia i wpływu na zdrowie i dobrostan psa, **zdolność do wykonywania pracy, do której był przeznaczony.**

WADY DUŻE:

- strome, przeladowane lub niezwiązane łopatki
- luźne łokcie
- miękkie śródreżce lub łapy
- niedostateczne kątownie stawów kolanowych
- postawa tyłu iksowata lub beczkowata
- ruch związany

WADY DYSKWALIFIKUJĄCE:

- agresja lub wyraźna lęklivość
- każdy pies, wykazujący wady budowy lub zaburzenia zachowania powinien być zdyskwalifikowany.

UWAGA:

Samce mieć muszą dwa normalnie rozwinięte jądra, w pełni wyczuwalne w mosznie.

Ostatnie zmiany zostały zaznaczone tłustym drukiem